

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda yapılan ziyaret ve alınan bilgiler, cezaevi idaresinin infaz ve disiplin uygulamalarında sistematik bir keyfilik bulunduğu işaret etmektedir. Kadın mahpuslara yönelik sürekli ve tekrarlanan disiplin cezaları, bu cezaların gerekçe gösterilerek infazların yakılması ya da tahliyelerin aylarca, hatta yıllarca ertelenmesi, ceza infaz sisteminin hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmayan biçimde işletildiğini ortaya koymaktadır.

Ziyaret kapsamında alınan bilgilere göre, disiplin ve kurul kararlarıyla koşullu salıverilme haklarını kazanan Zelal Kılıç, Delal Tekdemir, Türkan Karadaşlı, Mekiye Sönük, Dilek Öz, Süreyya Bulut, Silva Rashidi, Eylem Özer ve Dilan Turan adlı dokuz kadın mahpusun tahliyeleri keyfi biçimde engellenmiştir.

Bu mahpuslar arasında ileri yaşta ve ağır hasta olan Delal Tekdemir (68) gibi, cezaevi koşullarında yaşamını sürdürmesi tıbben imkânsız olan kişiler de bulunmaktadır. Tekdemir'in iki dizinde protez bulunduğu, kalça kireçlenmesi nedeniyle acil ameliyat olması gerektiği, buna karşın tahliyesinin "spor faaliyetlerine ve kurslara katılmama" gerekçesiyle engellendiği belirtilmiştir.

Benzer şekilde Süreyya Bulut, Wernicke-Korsakoff sendromu ve ileri derecede tüberküloz hastası olmasına rağmen, infazı hücre cezaları gerekçesiyle defalarca ertelenmiştir. Dilan Turan'ın tahliyesi üç hücre cezası gerekçe gösterilerek 2026'ya ertelenmiştir.

"Pişmanlık göstermeme", "tarafli koğuştta kalma", "psikologla görüşmeme", "kitap almama" veya "kurslara katılmama" gibi soyut ve hukuken geçersiz gerekçelerle özgürlüğün kısıtlanması, ceza infaz kurumlarının rehabilitasyon amacını ortadan kaldırmakta, cezayı sürekli bir cezalandırma ve sindirme aracına dönüştürmektedir.

Bu uygulamalar yalnızca mahpusların değil, ceza infaz sisteminin tamamının hukuk dışılaşmasına işaret etmektedir. Türkiye, Anayasa'nın 17'nci maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3'üncü ve 5'inci maddeleri, Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muamele Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) uyarınca insan onuruna uygun muamele ve keyfi tutma yasağı ilkelerine uymakla yükümlüdür. Ancak Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tespit

edilen uygulamalar, bu ulusal ve uluslararası yükümlülüklerin açıkça ihlal edildiğini göstermektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda son üç yıl içinde kaç mahpusun koşullu salıverilmesi Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulu kararıyla ertelenmiştir?
- 2- Bu kararların gerekçeleri hangi yasal dayanaklara dayanmaktadır? "Pişmanlık göstermeme", "tarafı koğuştta kalma", "psikologla görüşmeme" veya "kurslara katılmama" gibi ifadeler hangi mevzuat hükmüne göre "iyi hâl" değerlendirmesini olumsuz etkilemektedir?
- 3- Kadın mahpusların koşullu salıverilmelerinin sistematik biçimde ertelenmesine ilişkin iddialar hakkında herhangi bir idari inceleme veya denetim başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa neden?
- 4- Aynı kurumda 65 yaş üstü veya sağlık sorunu bulunan mahpus sayısı kaçtır? Bu kişilerden kaçının infazı hastalıklarına rağmen ertelenmiştir?
- 5- Cezaevi idaresinin sağlık durumu ciddi olan mahpuslar hakkında Adli Tıp Kurumu'ndan veya bağımsız tıp kurumlarından "cezaevi koşullarında kalamaz" raporu talep etmemesinin gerekçesi nedir?
- 6- Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda son beş yıl içinde verilen disiplin cezalarının sayısı, türü ve gerekçeleri nelerdir? Bu cezaların ne kadarı "hücre cezası" olarak uygulanmıştır?
- 7- Aynı dönemde infazı yakılan veya tahliyesi ertelenen kadın mahpus sayısı kaçtır? Bu kararlardan kaç mahkemelere yapılan itirazlar sonucunda iptal edilmiştir?
- 8- İdare ve Gözlem Kurullarının kararlarının yargı denetimine tabi olmasına rağmen, mahpusların bu kararlara karşı yaptıkları itirazların reddedilme oranı nedir?
- 9- Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde Wernicke-Korsakoff sendromu, tüberküloz, kalp, böbrek veya ortopedik rahatsızlık gibi ağır hastalıkları bulunan mahpusların tedavi ve tahliye süreçleri ne şekilde yürütülmektedir?
- 10- Cezaevinde sağlık durumu nedeniyle hastaneye sevk edilen mahpus sayısı kaçtır? Bu sevklerin ortalama bekleme süresi nedir?
- 11- Ağır hastalığı bulunan mahpuslar için düzenli sağlık kurulu raporları alınmakta mıdır, alınmıyorsa neden?
- 12- Tahliye edilmediği halde hastaneye sevk raporu bulunan mahpus sayısı kaçtır?
- 13- Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu en son ne zaman Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu veya TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu tarafından denetlenmiştir?
- 14- Bu denetimler sonucunda düzenlenen raporlarda hangi tespitler yapılmıştır ve alınan kararlar uygulanmış mıdır?
- 15- Bakırköy Cezaevi'nde son bir yılda disiplin cezalarına karşı yapılan dilekçe başvurularının sayısı kaçtır? Kaçı olumlu sonuçlanmıştır?